

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคเหนือตอนบน ประกอบไปด้วยประชากรจำนวนมากที่สุดในเขตภาคเหนือตอนบน โดยเฉพาะอำเภอเมืองเป็นอำเภอที่มีประชากรมากที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีประชากรถึง 239,201 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎรนครเชียงใหม่, 2546) และการเติบโตทางธุรกิจเป็นอันดับสอง รองจากกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นถึงศักยภาพทางการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากจำนวนประชากรที่เข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยสำนักงานกลางทะเบียนราษฎรกรมการปกครอง พบว่าในปี 2542 ประชากรในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ 1,587,465 คน ในปี 2543 มีประชากรเท่ากับ 1,590,327 คน ในปี 2544 มีจำนวนประชากรเท่ากับ 1,601,379 คน ซึ่งมีปริมาณประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น อัตราร้อยละ 0.18 และ 0.69 ตามลำดับ (สำนักงานทะเบียนราษฎรนครเชียงใหม่, 2546)

อีกทั้งสิ่งแวดล้อมรอบตัวเริ่มเกิดเป็นมลภาวะอันเป็นผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม อาทิ การเน่าเสียของน้ำในคลอง แม่น้ำ น้ำผิวดิน ทำให้ประชากรเริ่มหันมาดื่มน้ำดื่มบรรจุภาชนะปิดสนิท (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่, ฝ่ายเภสัชสาธารณสุข, 2538 : 1)

ขณะเดียวกันก็มีผู้สนใจประกอบธุรกิจน้ำดื่มบรรจุภาชนะปิดสนิทมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยสถิติ ในปี 2544 มีจำนวนผู้ประกอบการ 280 ราย ในปี 2545 มีจำนวนผู้ประกอบการ 338 ราย และ ในปี 2546 มีจำนวนผู้ประกอบการ 380 ราย (อรพรรณ มูลชีพ, 2546: สัมภาษณ์) ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่นิยมใช้บรรจุภัณฑ์แบบเดียวกัน คือ น้ำดื่มบรรจุถังขนาดบรรจุ 20 ลิตร น้ำดื่มบรรจุขวดวันเวย์ขนาด 950 ซีซี, 450 ซีซี น้ำดื่มบรรจุขวดPETขนาดบรรจุ 1,500 ซีซี, 500 ซีซี และน้ำดื่มบรรจุขวดแข็งใส่ถังขนาดบรรจุ 950 ซีซี ถึงละ 20 ขวด

ในปัจจุบัน สถานะตลาดน้ำดื่มมีการแข่งขันในด้านราคา โดยผู้ประกอบการต่างพยายามที่จะลดต้นทุน โดยเฉพาะต้นทุนสินค้าในด้านบรรจุภัณฑ์ ที่ทำด้วยพลาสติกชนิดต่างๆ บรรจุภัณฑ์ถุงพลาสติกจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทเนื่องจากมีต้นทุนที่ต่ำกว่าบรรจุภัณฑ์อื่นๆ อีกทั้งผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคน้ำดื่มบรรจุถุง พบว่าการบริโภคน้ำดื่มในภาพรวมของจังหวัดเชียงใหม่มีปริมาณเพิ่มขึ้น วันละกว่า 1,200 โหล (ถุงละ 950 ซีซี) ทำให้มีปริมาณผู้ประกอบการน้ำดื่มบรรจุภาชนะปิดสนิทเพิ่มการผลิตน้ำดื่มด้วยบรรจุภัณฑ์ที่เป็นถุง ในปี 2544 มีจำนวนผู้ประกอบการที่หันมาเพิ่ม

การผลิตน้ำดื่มบรรจุถุง 4 ราย ปี 2545 มีจำนวนผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นเป็น 7 ราย และในปี 2546 มีจำนวนผู้ประกอบการเพิ่มเป็น 9 ราย โดยแนวโน้มในปี 2547 คาดการณ์ว่าจะมีผู้ประกอบการรายอื่นๆ หันมาผลิตน้ำดื่มบรรจุถุง โดยมีแนวโน้มยอดการสั่งซื้อถุงพลาสติกสำหรับบรรจุน้ำดื่มแบบถุงเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม 20-30% เนื่องจากตลาดน้ำดื่มบรรจุถุงยังมีการแข่งขันไม่สูงเท่ากับน้ำดื่มที่บรรจุภาชนะอื่นๆ โดยเฉพาะประเภทขวดขุนวันเวย์ (อรพรรณ มูลชีพ, 2546: สัมภาษณ์) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากระบวนการตัดสินใจในการซื้อน้ำดื่มบรรจุถุงของผู้บริโภค เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการผลิตและวางแผนในการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจในการซื้อน้ำดื่มบรรจุถุงของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงการวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจซื้อน้ำดื่มบรรจุถุงของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการประกอบการวางแผนกลยุทธ์ตลาด การพัฒนาทางการตลาดของผู้ประกอบการน้ำดื่มบรรจุถุง

นิยามศัพท์

กระบวนการตัดสินใจซื้อ หมายถึง ขั้นตอนในการตัดสินใจของผู้บริโภคในด้านการรับรู้ความต้องการ การหาข้อมูล การประเมินทางเลือกการซื้อ การบริโภค ความพึงพอใจหลังการบริโภค การใช้สินค้าให้หมดไป

น้ำดื่มบรรจุถุง หมายถึง น้ำดื่มที่บรรจุ ด้วยภาชนะถุงพลาสติกใสขนาดบรรจุ 6x12 นิ้ว มียี่ห้อระบุ และมีเขตการจำหน่าย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้บริโภค หมายถึง บุคคลที่ซื้อและบริโภคน้ำดื่มบรรจุภาชนะที่เป็นถุงพลาสติก ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

All rights reserved